

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
 Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
 Pentru strelnătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
 Administrația tipografiei arhiepiscopale Sibiu, strada Măcelarilor 47.

Corespondențele sunt a se adresa la
 Redacția „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 30.
 Epistole nefrancate se refuză. — Articulii nepublicați nu se înapoiază.

INSETIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
 15 cr. rândul cu litere garmon — și timbru de 30 cr.
 pentru fiecare publicare.

Sibiu, în 30 Octobre.

Succesele dobândite de ministrul afacerilor externe, contele Kalnoky, au indenat pre subcomisiunea delegației ungurești pentru aceleași afaceri, că să voteze ministrului vot de incredere.

Politicii orientați vor se vadă în acest vot un triumf al politicei Austro-Ungariei față cu Rusia — în ce privește regularea trebilor din peninsula balcanică. Este notoric, că la 1878 cunoscutul Ignatiess prin tractatul dela San-Stefano, intru atâtă umilise monarchia austro-ungară și interesele ei în Orient, încât dacă congresul dela Berlin ar fi ratificat acel tratat, atunci isbucnirea răsboiului între noi și Rusia ar fi fost de atunci hotărît.

Prințipele Gortschakoff a trebuit deci se cedeze din tractatul dela San-Stefano și să se multeamească după multele jertfe, ce le aduse Rusia în răsboiul oriental, chiar cu anexarea Bosniei și a Herțegovinei de către Austro-Ungaria, fără ca aceasta din urmă pentru acest câștig teritorial să fi adus jertfe în bani ori sânge. Ceeace Rusia slăbită la 1878 nu dobandise, să încercă să o realizeze la 1886 prin alungarea principelui Aleșandru de pe tronul Bulgariei, ca astfel să se poată pescui în turbure și se creeze, stări de lucruri, care se indreptăreasă întrevenirea Rusiei spre a da tractatului din Berlin ultima lovitură.

Numai cătă trăsura de șah nu a reușit.

Bulgarii consci de drepturile lor, jaluzi pe constituția lor, s-au purtat așa de înțeleptesce, încât chiar popoare imbecile în eserciarea drepturilor politice ar putea să-i invidieze. Cu o rară înțelegere au scut se împedece candidatura principelui de Mingrelia, tot cu tact au nimicit misiunea generalului Kaulbars, și în fine, pe cale destul de fină a pus capăt venirei lui Ehrenroth în Bulgaria, — aleagându-și de prinț pe un bărbat cu frumoase concesiuni pentru de a putea crea stări normale și permanente în Bulgaria.

Este poate mai mult lucru intemplierii, că trebile au luat astfel de desvoltare și că conducătorul politicei austro-ungare a primit votul de incredere, dar subcomisiunea delegației trebuia să dea acest vot, ca prin el să se înțeleagă cei din Moscova și Petersburg, că în țara ungurească nu este suflare de om, care se aibă simpatii pentru Rusia și cu tota muscătăscă. La acest vot aderăm și noi români, și credem că ungurii nu ne vor mai identifica cu muscalii și cu legea muscătăscă, ca se aibă titluri de a ne persecuta.

Ceeace a succes contelui Kalnoky, nu i-a fost dată să-i succedă ministrului de răsboiu contelui Bylandt.

In comisiunea pentru trebile armatei s-a escat că se nu dicem conflict, dar la tot casul divergențe mari între ministrul și membrii delegației.

Ca de regulă în fiecare an așa și de astădată membrii delegației prin rostul lui Béla Grünwald au dat nașvală formală asupra ministrului, din cauza, că acesta nu introduce limba maghiară în scoalele de catedă de pe teritoriul Ungariei.

Prin dispoziția aceasta, susține vorbitorul, se face mare nedreptate maghiarilor, căci nu pot se între în astfel de scoale și nu pot se aibă ofișeri în armata comună în proporție după numărul lor. Ministrul se înțelege că nu a fost aplicat a face pe voia lui Grünwald la spatele căruia stă întreaga națiune maghiară, și nu a fost dispus, pentru că nu recunoasce, că și armata are avă caracter dualistic. Diarele din Cislaitania și cu deosebire „Presse“ și „Vaterland“, nu pot trece cu vederea a nu accentua, că atunci când s-ar satisface dorințelor maghiare, ar urma, că să se satisfacă tuturor naționalităților din imperiu, 15 la număr, ceeace nu ar fi nici decât în favorul armatei, care trebuie să aibă o limbă de comandă și nu poate avea mai multe. Diarele ungurești în Ungaria nu recunosc de îndrepătățită decât limba maghiară și chiar nici a croaților, care au regatul lor, nu le conced dreptul de a reclama drepturi pentru limba lor. Cumca pretensiunile maghiare sunt la loc, sunt drepte — noi nu cercetăm, dar ținem mult la proverbul: „ce ție nu-ți place altuia nu face.“ Tocmai pentru ce se luptă maghiarii în Viena fără succes, luptăm și noi aici acasă tot fără succes, și dacă este îndrepătățită dorința maghiarilor față de limba lor în armata comună, atunci tot așa de drept este că românul să se poată folosi la forurile civile și criminale, la cele administrative și orfanale de limba lui.

Până când frații maghiari nu vor recunoaște, că ceeace e drept pentru unul e drept și pentru altul, nu vor dobândi rezultate bune dela cei din Viena, și nu le vor dobândi pentru că aceia sunt cu mult mai bine orientați cum merg trebile aici la noi, de căd să nu scie, că dacă ungurii au prerogative pentru limba lor — apoi acele cereri nu sunt cerele tuturor locuitorilor și tuturor naționalităților de pe teritoriul coroanei Stolui Stefan.

Vadă deci frații maghiari să facă ordine aici acasă, să dea fiecăruia ce i compete după drept, să nu primească pe naționalități preste umăr, ci să le im-

pace justele lor dorințe, și atunci vor vorbi mai cu succes în Viena, sciind aceia, că vorbele lor sunt susținute de 15 milioane de suflete.

De astădată au primit drept răspuns vorbe frumoase, fără să se aleagă ceva din niște promisiuni date mai mult din curtuasie, armata își va vedea de trebile ei, și va ține limba ei în scoale, și apoi puțin le pasă celor din Viena dacă fiile maghiarilor nu cercetează scoalele militare, pentru că acolo mai sunt români, croații, slovacii și sârbii tot soldați buni și bravi și aceia nu sunt dedați a face demonstrații.

Revista politică.

Vorbirea contelui Kalnoky ținută în șile din urmă în sinul delegației ungare, a facut să se înțeleagă multe din unele lucruri până acum mai puțin înțelese. Cu deosebire punctele din vorbire, care ating cestiușa Bulgării au provocat interpretarea aceleia în lumea din afară, dând ansa la discuții prin presă. Diarele rusescă „Jurnal de St. Petersburg“ scriu, că discursul contelui Kalnoky și în special modul cum acesta infățișează situația prințului de Coburg, a produs acolo o mare surprindere. În punctul din urmă rostit de dl Kalnoky, Rusia are cu totul alte vederi, că adepă ea nici când nu a recunoscut de legală alegerea prințului prin Sobranie, având să se mai aștepte, după cum dl Kalnoky s-a exprimat, numai confirmarea acelei alegeri prin puteri. Esistând încă astfel de divergențe în punctul de plecare, va fi foarte cu greu a se pricepe caracterul crizei bulgărescă. Cât pentru încercările lui Kalnoky, dice același jurnal, de căsătiga pe Rusia la cauza păcii, e de prisos a mai releva, că acele ar avea mai mult succes dacă s-ar îndrepta în altă parte. Acea pace nu e întru nimic amenință de Rusia, precum nu e amenință nici independența popoarelor balcanice.

Cu totul altă impresiune a făcut discursul lui Kalnoky în Anglia. Diarul „Daily Chronicle“ dice, că cuvintele lui Kalnoky, prin care se arată identitatea scopului Angliei cu al Austro-Ungariei, întăresc tot mai mult convingerea, că Anglia, deși faptice nu formează o parte din alianță, consumă totuși cu intenția ei, fiind întotdeauna pregătită de a conlucra la susținerea păcii. „Daily Telegraph“ observă, că acel discurs, ca cel mai nou semn pe orizontul politic, însemnă un bun prospect de pace pentru anul ce vine.

FOITĂ.

Din reminiscențele unui bătrân preot.

(Incheere.)

Sub arhipastoria și conducerea acestui episcop au fost trimiși doi tineri absolvenți la universitatea din Viena: Moise Fulea și Ioan Moga. Cel dintâi, Moise Fulea, diplomat de guvernul țării de director de scoale naționale „ne unite“, au deschis un curs de pedagogie („dăscălie“) în Sibiu, de șase săptămâni din Pasci până în Rusale. Studiile de aci erau dela silabisație, cetire, scriere, ortografiă cu slovele cirile și cu literele latine, patru specii ale aritmeticăi, catechismul cel mic și cântările bisericesci.

La acest curs am luat parte și eu în doi ani unul după altul.

Cel de al doilea, Ioan Moga, „teologul“, au deschis curs pentru candidați de preoție, de șese luni, la care de asemenea am luat parte. Studiile de aci erau: dogmatică și moralul, pastoralul și din istoria bisericească ceva puțin cam de rost.

Cu aceste studii ca eminent am intrat în viața publică pe trenul bisericesc la biserică și parochia Sighișoarei, mai întâi ca dascăl și cantor, mai târziu și ca diacon, după ce la anul 1823 me căsătorisem cu soția mea Ioana născută Păloșan, cu care la 1873 am serbat cu copii, nepoți și străne-

potii nostri nunta de aur de 50 ani ai căsătoriei, ear la 1883 cea de 60 ani, și preste tot am trăit cu dânsa 62 ani, adepă până la 3 Ianuarie 1885. În timpul acesta am locuit în casa, în care disul preot Stefan Balăș pe la anul 1815—1817 cu a sa cheltuială a introdus casă de scoala din grajdul vițelor, ce era întrunit sub un coperiș cu șura. Aci am săcălit, cântorit și diaconit până la anul 1828 Octobre 2; atunci am primit chirotonire de preot capelan protopopesc dela prea sănătul episcop Vasile Moga în biserică Paloșului, aflându-se pe aici în viață canonica.

În anul 1833 am fost jales paroch primar în Sighișoară.

Ea în anul 1845 mi s-a dat postul de administrator protopopesc tractual; în sfîrșit în anul 1848 Decembrie 4 am fost chirotesit de protopop de preasăntul nou archiereu Andrei baron de Șaguna, cu singelie și brâu roșu.

Aci sub conducerea a 2 protopopi, cel dintâi Ilie Medrea venit din Hendorf la postul de paroch al doilea, și cel de al doilea Nicolae Ilioviciu paroch în Daneș, venise biserică aceasta din lăuntru și din afară la atâtă săracie și lipsită de toate, că era aproape de ruinare până la anul 1833. De atunci înainte sub conducerea mea cu multă nevoie și silință cu poporul de aci, bun dar apăsat și lăsat, a început a înmuguri inflorirea bisericei: din lăuntru cu vestimentele, vasele de slujbă și alte

sânenții, cărțile bisericesc, trei choruri și alte mibile trebuincioase. Ear din afară grădina cultivată cu pomi s. a., îngrăditura impregnată și căscigarea dreptului de canonica portă 24 de jugere 10 stânjini lemne de foc în tot anul din pădurea alodială, și putință de a cumpăra o casă în cetate pentru scoala parochială. Aici foarte greu a mers lucrul față cu poporul, care nu se apleca la ideea aceasta.

Dar cu buna voință și ajutorul scripturistic al domnului advocat Bacon (acum reposat), al comitetului bisericesc de atunci și altor domni binevoitori din oraș, s-au înființat scoala cu trei clase elementare. Invățătorii plătiți din cassa alodială, și doispredece stânjini lemne de foc în tot anul pentru încălditul acesteia din pădurea alodială gratis.

Această casă de scoala cu cuvenită solemnitate s-a sănăt în 7 Ianuarie 1860 pe chramul sf. Ioan Botezătorul în față unui public numeros din popor și din străini. Durere, că din negrijă invățătorilor la anul 1884 s-a aprins casa și a ars toată întreagă cl. III. cu arhivul, biblioteca pornită, protocoalele, ordinăciunile și decretele scoalei, unde era toată lucrarea scoalei dela început până la sfîrșit. Această mare daună a parochiei Sighișoarei să cunoasce și se simte până în diua de astăzi.

Cu toate acestea și peste tot am lucrat cu sporul bun, deși cu mare silință; dar basa mea a fost credință, ce o am avut intemeiată pe psalm 22:

Tot în sensul acesta se pronunță și organul dñui Crispi, „Riforma“, privind și el în declarările contelui Kalnoky, cele mai îmbucurătoare constatări ale unei norocoase opere, la a cărei creare au contribuit amicii lor, cari și sunt în poziție de a o susține nevămată.

În Sofia se vorbesce că Poarta, după ce a văzut, că proponiunile Rusiei au fost respinse în Viena, Roma și Londra, a dat instrucțiune ambasadorului turcesc din Petersburg, de a sonda cabinetul rusesc, că anumit cum și ce fel de proponiuni e aplicat de a pune cu privire la cestiușa bulgară. Aceasta ar fi făcut-o în urma unui sfat dat din partea Germaniei.

Convențiunea anglo-francesă asupra neutralizării canalului de Suez va obține după cum scrie „Corr. de l' Est“ și consensul Turciei.

Una dintre condițiunile sub cari se va face aceasta convențiune este: precisarea și definirea dreptului de suzeranitate al sultanului.

Diarul „Nord“ constată, că tarul va călători la Berlin, desminte însă faima, că vor fi de față la întrevaderea cu împăratul Germaniei, încă doi ministri. Dice mai departe, că Rusia e decisă a păstra o atitudine rezervată în cestiușa bulgară, fără de a-și pune în joc acțiunea sa liberă. Rusia nu voește să scoată altora castanele din foc. Garanță păcii nu zace în tripla alianță, ci în siguritatea, că Rusia se va pronunța la moment în contră ori cărei puteri, care va voi să dea signalul de răsboiu. Fățu nu poate nici o țară să se lase în aventuri, fără de a avea în vedere pe colosul nordic, dela care aternă astăzi soarta ori căruia conflict european.

Corespondențe particulare

ale „Telegrafului Român.“

Galati, 26 Octobre, 1887 st. v. Onorate Domnule Redactor! Poporul credincios din comuna Galați de lângă Făgăraș, înțelegând că Maiestatea Sa prea grățiosul împărat și rege al nostru Francisc Iosif I-iul s'a indurat a le dărui 600 fl. v. a. din cutia Sa proprie pentru alinarea suferințelor lui în urma groasnicului incendiu dela 22 Aprilie a. c. st. n., care a consumat aproape intreg satul acesta, pătruns de adâncă multămire către Prea înalta persoană a Maiestății Sale, cu genunchele plecate și cu preotul seu în frunte, astăzi în 26 Octobre a. c. st. v. — in diua prasnicului sfântului Dimitrie după finitul liturgiei a seversit rugăciunea împărătească anume intocmită pentru Maiestatea Sa, care la timp de nenorocire a oferit ajutorul Seu prea înalt.

Binevoiți On. Dle Redactor a da loc acestei notițe în prețutul nostru diar „Telegraful Român.“

Primiți asigurarea deseobitei stime ce vă conservă.

Nicolau Aron,
capelan.

Orăștie, 20 Octobre, 1887 v. Dle redactor! Unicele terene pentru desvoltarea noastră, — cu dușa trebue să o mărturisim — sunt astăzi scoala și biserică. Numai prin acestea două fociulare ne mai

„Domnul mă pasce și nimica nu-mi va lipsi, în locul pășunei, acolo mă sălaștui și c. al cărui sfîrșit este:

„Să milă Ta me va urma în toate dilele vieții mele, ca să locuiesc eu în casa Domnului într-un indulgare de dile.“

Celealte familiare ale casei mele, ale crescerei copiilor le am semnate în altă hârtie. Acestea atâtă păna aci. Fiindu-mi slăbită vederea de a mai pute să scrie insu-mi, la dictarea mea au scris ne-poata mea Cornelia Ciceiu.

Sighișoara, 23 Iunie, 1887.

Fie numele Domnului binecuvântat, de acum și păna în veac!

Z. Boiu.
prot. emer.

* (Câtă apă conține lacul Genf.) La întrebarea, că dacă lacul Genf, ar fi secat, cât timp ar trebui să curgă rîul Rhone în el ca să-l umple călindarul monachal din Germania pro 1888 ne dă următorul respuns: lacul Genf are o suprafață de 577,800,000 m. □; cea mai mare adâncime a lui posibilă e de 312 m. Înănd însă calculul de mijloc adâncimea în toată întinderea lacului ar fi numai de 150 m. Cunoscând suprafața și adâncimea lui căpătăm în număr rotund și cantitatea apei ce cuprind, care ar fi 90 miliarde m. cubici. La întrebarea cât timp ar trebui să curgă rîul Rhone să-l umple, dacă să calculează cantitatea medie de apă a rîului, care în o secundă umple 27 m. cubici sau în o oră 2,332,800 m. cubici, — ajungem la rezultatul că rîul Rhone, dacă lacul Genf ar fi secat, ar trebui să curgă ca să-l umple 106 ani.

putem păstra caracterul nostru național față cu pedecele ce ni se pun la toate ocaziunile.

În fața atâtă pedece ce ni se pun în desvoltarea noastră, datorința noastră ca români adevărați este: să ne adunăm toate puterile de cari dispunem punând umăr la umăr să fim uniți în cugete și în simțiri, când e vorba de a da front cu atâtia inimici.

Să mai lăsăm la o parte interesele noastre personale, să mai lăsăm certele și invidia chiar și în cestiușă, ce privesc totalitatea românilor, pentru că vorbind drept — rău ne sede, tare rău, cu atât mai mult cu căt generația mai tineră, menită de a lucra însăși la timpul său să nu învețe astăzi numai cum să se certe și cum să se persevereze unul pe altul, venind fiecare după interesul particular.

Biserica noastră ortodoxă-orientală din Ungaria și Transilvania să bucură adi — onoare anteluptătorilor ei — de o organizație foarte salutară.

Statutul organic, aceasta „Magna charta“ a bisericii noastre pune pe fiecare creștin în poziție de a-și putea exercita drepturile lui pe terenul biseresc și scolar. Dela fiecare membru al bisericii pretindem, că să-și iubească biserică și scoala, contribuind și el — după puterile lui — la prosperarea acestor doi factori.

Și dacă o pretindem aceasta dela individi, cu atât mai mult suntem în drept a o pretinde dela corporaționi bisericesci, cari compuse din bărbați consci de chemarea lor — pot lucra cu mai mare efect pentru bunăstarea bisericilor și a scoalelor noastre.

O astfel de corporaționă bisericească de mare importanță este și sinodul protopresbiteral, a căruia de activitate păna acum nu s-a esplorat deajuns.

Permiteți-mi acum Dle redactor, după aceste premerse a Vă descrie decursul sinodului ppresbiteral din tractul Orăștiei, care la 14 Octobre c. s'a intrunit în ședință extraordinară.

Dupa invocarea spiritului sănt, membrii sinodului în număr de preste 20 s'a intrunit în scoala capitală din loc. Președintele sinodului Rev. D. Nicolau Popovici, protopresbiter, mai înainte de a păcăla obiectele de pertractat, afă cu cale a aduce la cunoștință sinodului într'un raport special adevărată stare actuală a tractului în ce privesc afacerile bisericesci, scolare și fundaționale. După acest raport numărul sufletelor din acest tract se urcă la 20 831, va se dică cu 121 suflete mai puțin, ca în anul trecut. Causa acestei scăderi a fost morbul epidemic, disteritis, care în anul trecut a grasat într'un mod foarte simțitor în comunele noastre. Morți au fost 450 de bărbați, cu 70 mai mult ca în trecut, și 381 femei. În decursul anului espirat s'a înțemplat 62 de căsătorii. Scoale confesionale sunt 17. Edificile scolare sunt din material solid, închiriate pe seama scoalei sunt 10. Învățători definitivi, cuaclificați sunt 16 și o invățătoare asemenea cuaclificată. Invățători instituți în mod provizor, dar apă, sunt 14.

Scoale de stat sau comunale nu sunt în tract, ceeace are să multămă zelului și alipirei credincioșilor nostri către sănta noastră biserică.

Salariile invățătoresci sunt de 300 fl. maximul, iar minimul de 150 fl. afară de 2 comune, una cu dotație invățătorescă de 100 fl. eară alta de 60 fl. Copii obligați a cerceta scoala au fost în anul trecut 1076 băieți și 830 fetițe, dintre acestia au cercetat scoala 880 băieți și 680 fetițe, aşadară 81%. Copii obligați a cerceta scoala de repetiție au fost 346 băieți și 300 fetițe, cu totul 646 elevi; dintre acestia au cercetat scoala 269 băieți și 220 fetițe, cu totul 489, prin urmare 75%.

Presidiul aduce mai departe la cunoștință sinodului, că în urma unei ordinări a Preaveneratului Consistoriu archidiecesan toate comunele bisericesci și au așternut rațiociniile lor, cari aflându-se în regulă, au și primit absolutoarele, afară de 2 comune, cari n'au așternut încă rațiociniile lor de pe anul 1884.

Accentuează mai departe importanța și folosul cel mare al acestei ordinări, căci pe lângă toate asupririle externe în urma acestei proceduri salutare noi tot progresăm.

Dotaționea preoților noștri din tract nu e tocmai îmbucurătoare, abia se găsesc vre-o căteva comune cu dotație de clasa a 2-a, ear cele mai multe sunt mai slabe ca de clasa a 3-a. Asemenea și în privință moralității trebuie cu regret să se constate, că sunt 58 de concubinate, speră însă că prin intervenirea autoritatilor civile le va pute sărpi.

Copii nelegiuți au fost cu totul 25, treceți religioare numai două. Cu privire la cultura spirituală a tinerimii din acest tract presidiul relatează, că un tiner studiaș la o facultate de medicină, vre-o cătă-vă în seminariul „Andrei“, eară 22 cercetează scoalele medii.

Acest raport al dlui ppresbiter la propunerea Dlui Dr. I. Mihu, a fost luat spre plăcută sciință, și deoarece suntem la începutul vieții noastre consti-

tuționale, fiind acum primul cas, că putem arunca o privire asupra progresului sau regresului în acest tract, să roagă On. presidiu, ca la fi-ecare sesiune să vină cu asemenea raport, cu atât mai mult, cu căt comparând asemenea rapoarte, ușor putem afla cari sunt causele, ce ne impedează într'o cestă une sau alta.

Urmează la ordinea dilei cestiușă în privința scoalelor noastre confesionale, ce fel de îmbunătățiri ar trebui aduse pentru înaintarea scoalelor noastre. Păr. Tilicea observă, că ceea mai mare cauză, care impedează progresul scolar, este săracia. E de părere, ca în fiecare comună să se înființeze fonduri scolare din cari la tempul său să se ajute elevii cei săraci. Observă mai departe, că multe posturi învățătoresc sunt numai provizor ocupate, ceeace eară contribue la stagnarea învățământului, doresc, să unde sunt posturi provizorii, să se institue învățători definitivi.

Păr. S. Săcărea atrage atenția sinodului asupra acelei impregiurări, că învățătorii din tract nu sunt de o cultură mai înaltă nu au destulă pregătire; propune ca învățătorii la esamenele publice să se cerceze reciproc, să-și facă fiecare notițe din fiecare obiect de învățământ, pentru că prin modalitatea aceasta am ajuta foarte mult învățătorilor. Sinodul decide să se introducă aceasta modalitate. Dl. Dr. I. Mihu afă de superfl, că sinodul să se ocupe cu toate causele, cari impedează mersul regulat al afacerilor scolare, propune deci, ca cestiușa aceasta să se increadă comitetului ppresbiteral spre studiare, să stârue a delătură acele cause, ear la proasimul sinod se vină cu o propunere în meritul acestui obiect, ceeace să primește.

Presidiul pune la desbatere crearea unui fond protopresbiteral. Deoarece comitetul protopresbiteral să se ocupă deja cu cestiușa aceasta, să primește propunerea comitetului, ca fiecare parohie după propriile sale puteri să se învoiască să da o sumă constantă anuală pentru punerea bazei la acel fond, însărcinându-se biroul, să facă tot odată și un apel către particulari.

Obiectul ultim a fost alegerea a doi asesori pe viață în scaunul ppresbiteral. Să alegă de asesori părintele S. Săcărea, paroch în Jibot, și Ilie Popovici, paroch în Șebişel.

Cu acestea ședința se încheie, ducând fiecare speranțele cele mai bune, că afacerile bisericesci, scolare și fundaționale din acest tract vor merge tot mai în sprijne. Așa să fie! — *Dascălu.*

Raportul

comitetului Reuniunii femeilor române din Sibiu, citit în adunarea generală a Reuniunii finită la 25 Octobre 1887 v.

Onorată Adunare generală!

Toată activitatea reuniunii noastre e dedicată susținerii și dotării scoalei sale, prin urmare comitetul, venind a Vă raporta despre viața reuniunii dela ultima adunare generală încoace, — și la vîză a Vă expune în prima linie datele referitoare la scoala elementară de fetițe a reuniunii.

Scoala noastră întocmai ca și în semestrul I al anului scol. 1886/7, au fost frecuente și în semestrul al II-lea de 26 eleve, dintre care 21 de religioane greco-orientală și 5 de religioane greco-catolică, 12 din Sibiu, 14 din provincia și anume: 11 din Transilvania și 3 din Ungaria.

În internatul Asociației au locuit 7 și celelalte 19 au locuit parte la părimi, parte la particulari.

Clasa I a frecuenteră 4 eleve.

II-a	5
III-a	13
IV-a	4

Obiectele de învățământ s-au predat în toate clasele în conformitate cu planul stabilit de comitetul reuniunii, și în fiecare clasă s'a parcurs întrăg materialul prescris.

Esamenele publice s-au întinut în 27 Iunie st. n. 1887 din toate obiectele de învățământ în prezența unui public numeros, dovedind în general un rezultat îmbucurător, ear elevele au obținut parte mare calculi eminenti, și toate au fost promovate în clasa următoare.

În decursul semestrului al II-lea grasând în Sibiu morbul de pojar, s'a ivit și între elevele scoalei noastre că un cas de morb, dar absentările au fost numai singuratic, și în nici o proporție cu absentările dela alte scoale de aici, și fără ca să se sisteneze ținerea lectiunilor.

Cu viuă placere putem constata pe anul scolastic, acum început 1887/8, că numărul elevelor s'a înmulțit deja păna acum cu 3, așa încât astăzi frecuentează scoala noastră 29 eleve, dintre cari 8 sunt adăpostite în internat.

Aceasta urcare a numărului elevelor ne dovedește destul de eclatant acreditarea scoalei noastre în ochii publicului român și multămirea, ce aflat în rezultatele secerate în anul scolastic espirat; nutrim deci firma speranță, că pe viitor întreprinderea noastră salutară pentru întreg neamul românesc, va aprofunda cunoștință în cercuri și mai este să se atrage un număr și mai mare de elevi.

Dintre aceste 29 elevi frecuentează:

Clasa I. 3 elevi.

Clasa II. 9.

Clasa III. 7.

Clasa IV. 10.

Învățământul este concredat și pe anul școlastic curent tot acelor puteri, afară de directorul scoalei, dela care directorul de până aci, dl Dr. Dani P. Bărcian, spre marele nostru regret a repăsat, deși comitetul l-a rugat a remână și mai departe ca director. În urma acestora comitetul a primit abdicarea, ear pentru zelul și activitatea cu care a provocat afacerile de director i-a exprimat mulțumita sa.

Cu direcția scoalei s'a însărcinat deci în mod provizor dl invățător Ioan Popoviciu, ear supraveghierea preste învățământ, comitetul a aflat cu calea a o concrede bărbatului seu de încredere dlui profesor seminarial Ioan Popescu, care a avut bunătatea a primi aceasta sarcină, prin ce am căstigat deplină garanță, că și pe viitor conducerea învățământului în scoala noastră e pusă în cele mai bune mâini.

Aceasta e Onorată adunare generală starea actuală a scoalei, pe care reunirea noastră are săntă misiune aici în centrul românilor a o aduce la nivelul unei scoale de model pentru toți români.

Cu acestea terminând cu cele ce privesc scoala, ne luăm voie a Vă aduce la cunoștință schimbările întemplate în reunirea dela ultima adunare generală încoace.

Dna Elena Popoviciu Bărcian, dna Maria Crișan, dna Minerva Brote și dna Otilia Comșa au renunțat a mai fi membri ai comitetului.

Veji binevoi deci a întregi astăzi prin alegere aceste locuri vacante de membri ai comitetului.

Cu durere trebuie să Vă comunicăm mai departe regretabila trecere la cele eterne a membrului ordinar a reuniei a doamnei Ana Bechmitz.

Dl Valeriu Bologa, mutându-se cu locuința la Brașov, a abdus de postul de secretar al comitetului nostru. Prin densusul am pierdut un factor puternic intru promovarea scopurilor reunii, din care motiv comitetul a ținut de cunță a-i exprima mulțumita sa cea mai călduroasă, pentru eminențele servicii ce a prestat reunii pe căt timp a fost secretariul ei.

De secretar s'a ales dnul Dr. Octavian Rusu.

În fine avem onoare a Vă raporta despre sprințul material de care s'a bucurat reunirea noastră în intervalul de 8 luni dela ultima adunare generală încoace, parte prin ofrande, parte prin înscrieri de membri noi.

Si anume:

Cu placere Vă comunicăm, că adunarea generală a institutului de credit și economii „Albina“ din Sibiu în sedința sa din 29 Martie a. c. a votat pentru scoala reuniei suma de 200 fl.

Ear de membrii s'a înscriș:

Dl Ioan Hențescu profesor, din Ocna-Sibiului, ca membru ajutător pe viață cu 50 fl. odată pentru totdeauna.

Ca membrii ajutători cu taxă de 20 fl. odată pentru totdeauna s'a înscriș domnii:

George Barițiu publicist, Atanasiu Cimponeriu avocat, Augustin Laday jude curial în pensiune și Gligor Mateiu comersant.

Ca membru pe viață cu 20 fl. s'a înscriș:

Dna Letitia Oncu din Arad.

Ca membrii ordinari cu taxă anuală de 2 fl. s'a înscriș:

Dșoara Octavia Stolojan, dna Ana Frâncu, dna Iudita Secula, dna Silvia P. Bărcian, dna Maria P. Simion, dna Regina Nemes, dșoara Elena Adamovici, dșoara Maria Simion, dna Sofia Simonescu, dna Octavia Voilean și dna Aurelia Pipos.

Cu taxă anuală de 3 fl. s'a înscriș:

Dna Dobra Hoadrea din Rășinari.

Ca membrii ajutători cu cotizație anuală de 2 fl. s'a înscriș:

DD. Valeriu Uveges, funcționar la „Albina“, Ioan Pop de Galati, avocat în Sibiu și Dr. Ioan Nemes, avocat în Sibiu.

Numărul membrilor reunii este deci astăzi de:

Membrii onorari 7; membri fundatori 2; membrii pe viață 24; membrii ajutători 28 cari au solvit taxă pe odată; membrii ordinari 110; membrii ajutători 71; suma 243.

Mai departe a donat ca ofrande spre scopurile reunii: Domnul Vasile Lucaciu, preot gr. cat. în Șișești 5 fl.

" Atanasie Cimponeriu, avocat în Sibiu 4 fl.

" Meletiu Drehiciu, protopop gr. or. în Timișoara 1 fl.

Total 10 fl.

Ear cărti a donat pentru biblioteca scoalei :

DD. Zacharia Boiu, asesor consil. Dr. Ioan Crișan, profesor semin. Nicolau Putnoky, profesor gimnasial. Ioan Popoviciu, invățător la scoala element. a reuniei, din Sibiu și Constantin Dimian, preot gr. ort. din Brețeu, — pentru cări li s'a exprimat mulțumita prin diare.

Espunându-Vă prin acestea activitatea reuniei dela ultima adunare generală până astăzi, comitetul și ia voie a

Vă subterne preliminarul de buget pe anul viitor 1888, în alăturare sub A) și să roagă:

1. Se primiți acest preliminar.

2. Se întregiți cele patru locuri de membrii a comitetului prin alegere.

Sibiu, în 6 Novembre, 1887.

Maria Cosma, presedinta. Dr. Octavian Rusu, secretar.

Varietăți.

* (Sântire de biserică.) După cum ni se comunica, săntirea frumoasei bisericii nou zidite din Gurariului se va face în diua ss. arhangeli Michail și Gavril adecă, în 8 Novembre v.

* (Principalele de coroană al Germaniei.) Starea sanității a principelui de coroană al Germaniei însoțea mari îngrijiri. Cu o durere nespusă a lovit curtea berlinesă scirile cele din urmă despre sănătatea principelui. Medicii cei mai renumiți din Berlin și Viena a fost invitați la un consiliu medical în S. Remo, locul de petrecere al principelui spre a vedea ce este de făcut cu o cangrenă invadă în craniu, a cărei operație este foarte anevoieasă și periculoasă. De altă parte multă dică, că rar s'a întemplat, ca în Germania să se urmeze în tron după părinții lor.

* (Bulgari în academia militară austro-ungară.) Majestatea sa monarchul nostru a concesionat înscrierea a decei cadeti bulgari în academia militară austro-ungară. Această concesiune nu poate fi privită decât, ca un semn de prefață bunăvoiță față de guvernul bulgar present.

* (Un monument pentru cel dintâi ministru președinte ungár.) Reuniunea jurisdicților din Pojón între altele a lăsat un concluzie, că să se ridice un mare monument fostului ministru președinte al Ungariei contei Ludovic Battyány născut în Pojón și pușcat în Budapesta în 6 Octobre 1849. Spesele acestui mare monument în partea cea mai mare vor fi acoperite din colecte, ce se vor întreprinde în toată țara. Cercurile inteligeții din Pojón sunt foarte animate pentru ridicarea monumentului marelui patriot.

* (Clavir automat.) În Viena se află expus într-un deposit de instrumente musicale un clavir care a atrăs o mulțime de curioși ca să l vadă. Clavirul joacă aproape 200 piese de diferiți compozitori fără de a fi pus în mișcare prin vîrbo mână omenească. Un atare clavir nu are predilecție pentru o piesă mai mult ca pentru alta, nu e susținut capriciului și nici nu suferă de indispoziții, după cum audim adeseori dicând pianistii nostri. Clavirul automat nu dispune de tonurile bas și de acordurile violinei cele mai înalte, ci posedă numai seria tonurilor de mijloc. Perfectiunea acestui clavir automat e mare. De prezent să lucră pentru ca acestui instrument musical să i se dea și forma unei figuri de om cu un par lung și undulator.

* (Încă un dat în interesul literaturii noastre române.) Până în dilele de curând, deși cu placere cetiam și admiram fabulele lui Cichin deal, nu sciam unde zac osemintele și nu sciam nici anul, când acest bărbat a incetat de a mai scoate din peana sa scrieri pline de spirit de felul celor cunoscute. „Luminătorul“ ne spune, că parohul din Chișoda, dl Emilian Micu prin o întemplantă norocoasă a astupat și această lacună din literatura noastră, descoperind în matricula bisericii sărbesci din Timișoara datele autentice referitoare la mentionatul literat. Conform acestor date fabulistul nostru a murit la 20 Ianuarie 1818 în spitalul misericordian din Timișoara și a fost înmormântat la 22 Ianuarie de parochul Timișoarei Ioan Vasici în cimitirul din loc.

* (O interesantă inventiune.) Foarte mult promite o inventiune, prin ajutorul căreia cu cea mai mare siguranță se pot evita nenorocirile, care pe toată ziua vedem că să intemplă de a de răila trenuri și a să lovi unele cu altele, stingând viața a sute de pasageri. Principiul acestei inventiuni se bazează pe un aparat de siguranță, care prin mijlocirea electricității merge la o distanță mare înaintea trenului. Dacă este vreun pericol aparatul ca avant gardă îl face cunoscut prin un sgomot automot așa, că mașinistului i se dă posibilitatea de a opri trenul din depărtare față de pericol, ce să apropie.

Introducerea acestui nou aparat la căile ferate ar fi publicul călător de multe pericole.

* (Un act de dreptate.) — Un proces curios, ce a durat doi ani în Varșovia, a fost rezolvat în 1849 de însuși țarul Nicolae. Un general bogat

rus s'a logodit cu frumoasa fată a unui nobil polon și a primit învoiearea acestuia pentru cununie. În biserică veni numai mirele cu un căpitan și doi locotenenti, primul imbrăcat ca popă, cei doi ca maratori și astfel generalul fu cununat. Tot odată el îi explică chipul în care se cununaseră fără popă. La început ea creză că e glumă, dar crudul ei bărbat o convinse repede și o gonă din casă. Tata ei intentă proces, dar perdu la toate instanțele, căci generalul era puternic.

Atunci Polonul se adresă Țarului și acesta hotără: de oare ce generalul în realitate nu e cununat cu soția sa, negreșit că n'are valoare căsătorie; dar pentru că a înșelat pe o femeie în mod așa mirăsiv, generalul își pierde rangul și nici odată nu va putea ocupa vreun post. Toată avere lui va fi a femeii înșelate, iar densusul nici odată nu se va mai putea căsători. Căpitanul, care fusese travestit ca popă, va rămâne popă toată viața lui, iar cei doi locotenenti vor fi paracliserii lui.

* (Un Matualem.) În comuna Cojeasca din județul Dâmbovița în România, a incetat din viață un locuitor, anume Oprea Stângaciu, de profesie ruder, în etate de 126 de ani. Cu mare placere asculta toți sătenii când acest bătrân istoric din vremuri vechi câte a văzut și a patit în suși în lungul său de ani, prin cari a trecut. În timpul din urmă pe numitul bătrâneță așa l copleșise încă capul i mai ajungea la mijlocul corpului, dar cu toate acestea era sănătos și nu pregetă a umbra încoaci și în colo după hrană. Dintre copiii ce a avut acest bătrân nici unul nu mai trăiesc, ci toți au murit înainte de el.

* (Congres filoceric.) După ce am amintit, că la congresul internațional filoceric din Odessa, România va fi reprezentată prin dnii doctori Kitza și Konya, astăzi, că respectivii domni au și plecat spre a lua parte la acest congres, care s'a deschis Luni în 7 Novembre n.

* (Rectificare.) Suntem recercați prin P. C. Prie din Săcădate, ca în lista încasărilor făcute cu ocazia unei adunări generale a despărțimentului III al Asociației transilvane publicată în Nr. 108 al „Telegrafului Român“ să facem următoarele îndată:

În loc de Moise Grăma să se cetească Moise Grăuia; Ioan Bucur a contribuit nu 1 fl., ci 2 fl.; în loc de Ioan Ingerean să se cetească Ioan Jugerean; și în fine, dl Petru Florian e paroch în Racovița și nu în Săcădate.

Istoricul non edificatei biserici gr. or. române din Arpatac, protopresb. Treiscanelor.

(Urmare.)

Radu Ureș din Satulung (Săcele) a dăruit o candelă mare și 2 mai mici din pacfon, — foarte potrivite.

Doamna Maria Zănescu din Brașov a dăruit 25 fl. în bani acoperamentul esterior pentru pistol și iconostas, perdea ușă împăratescă și un rând de acoperamente pentru sătine; toate frumoase în preț aproksimativ de 50 fl.

Dl Petru Zănescu, comersant în Brașov, a dăruit 25 fl. în bani și o candelă mare, foarte frumoasă, în preț de 40—50 fl.;

Din colectă întreprinsă de colectanii noștri C. Cioflec, si G. Nema în luniile Decembrie 1886 și Ianuarie Februarie 1887 prin protopresbiterale: Treiscanelor, Brașovului, Branului, Făgărașului, Sibiului, Sălăsciei și Mercurei, — au în curs următoarele ajutoare benevoli: Brasov. G. Cioflec, 20 fl.; Dr. Cioran 1 fl.; fratribi Stănescu 2 fl.; S. Dămian 1 fl.; O. Sorescu 1 fl.; P. Nemes 1 fl.; D. Eremias nepotul 1 fl.; Fr. St. 1 fl.; Murășan 1 fl.; M. Panliano 1 fl.; G. Navrea 1 fl.; V. Grădinariu 80 cr.; G. Stefanovici 50 cr.; I. Paraskev 50 cr.; St. Chicombian 40 cr.; N. Purcorea 20 cr.; Dragomir Pulpă 50 cr.; C. Triemdafilides 50 cr.; I. Priseu 40 cr. și alții mai mulți cu căte 10—25 cr. — suma 37 fl. 30 cr.

Săcele. (Satulung, Cernat, Turcheș, Bacfalău și Dârste,) Vlad Manole 1 fl.; Radu Butu 60 cr.; M. Lungu 50 cr.; A. Sfetescu 60 cr.; R. Butu 60 cr.; I. N. Popa 50 cr.; G. N. Popa 1 fl.; George Golia 1 fl.; G. G. Popa 1 fl.; I. Dorca 50 cr.; V. Pascu 1 fl.; Eremie Popa 1 fl.; D. Comșa 1 fl.; A. Verzea 2 franci; R. Gurgan 1 fl.; Ioan Muntean 50 cr.; G. Delian 50 cr.; Oprea Sas 80 cr.; Magyarosy Ferencz 2 fl. și alții mulți cu căte 50 cr. — Suma 47 fl. 90 cr.

Cărstian. Colectă în bani și bucate suma 12 fl. 31 cr. Repnov. D. Nan, preot 1 fl. Nastase Paraschiv etc. suma 9 fl. 50 cr.

Tohanu nou. În bani și bucate 5 fl. 30 cr.

Tohanu vechiu. Bani și bucate 14 fl. 32 cr.

Zernesci. T. Metian, prot. 1 fl.; I. Dan 1 fl.; N. Măneacă 1 fl.; Stan Colesiu 60 cr.; Strevoiu 50 cr.; Bratu Tipeiu 50 cr.; N. Pensiu 1 fl.; N. Tintea 1 fl.; N. Găroiu 1 fl.; I. Dan, preot 1 fl.; Ald. Badin 50 cr.; Const. Ioanovici 50 cr. și alții (cei sub 50 de cr. din lipsa de spațiu nu s'a indicat) — Suma 19 fl. 36 cr.

Vulcani. Biserica gr. or. 2 fl. — Suma 2 fl.

Codlea. Biserica gr. or. 6 fl. dela 2 crescini 45 cr. — Suma 6 fl. 45 cr.

Vlădeni. Iacob Zorca, notar 50 cr.; Iacob Balcaș 50 cr.; Iacob Zorca, capelan 5 fl. 34 cr. — Suma 6 fl. 84 cr.

Perșani. Biserica gr. or. 1 fl.; dela popor 1 fl. 92 cr. — Suma 2 fl. 92 cr.

Sinca veche. Iacob Sas (sas) 1 fl.; biserica 1 fl. 50 cr.; parochul 50 cr. — Suma 2 fl. 80 cr.

Ohaba. Biserica gr. cat. 1 fl.; comuna 1 fl.; Ioan Popa 1 fl.; Ilie Roman 50 cr.; S. Crișan 50 cr.; I. Bălan 15 cr. — Suma 4 fl. 15 cr.

Sercăita. Comuna politică 1 fl.; biserica gr. or. 2 fl. dela alții 75 cr. — Suma 3 fl. 75 cr.

Vadu. Biserica gr. cat. 2 fl.; G. Morar 1 fl.; A. Bunea paroch 30 cr.; G. Păsărari, inv. 50 cr. — Suma 3 fl. 80 cr.

Toderița. V. Ciopăș 50 cr.; G. Renghia, inv. 30 cr.; G. Renghia, epitrop 1 fl.; G. Sberneaciu, cassar comunal 1 fl. G. Sb. 20 cr.; X. 10 cr. — Suma 3 fl. 30 cr.

Bucium. Biserica 1 fl. X. 20 cr. — Suma 1 fl. 20 cr.

Mândra. Biserica 2 fl.; dela alți crescini 44 cr. — Suma 2 fl. 44 cr.

(Va urma.)

Nr. 5296 Plen. [1726] 2—3

CONCURS

pentru stipendii și ajutoare din fundațiunea Andronic.

Din fundațiunea Andronic sunt a se conferi pe anul 1888 următoarele stipendii și ajutoare:

a) **Cincideci stipendii și ajutoare** de căte 30 fl. pentru tineri, cari au intenționea a se aplica ca **noviți la meserie și industrie**, apoi pentru învățăcei **aplicați** deja la meserie și industrie, și în fine pentru învățăcei, cari au devenit **sodali** (calfe) în decursul anului 1887.

b) **Patruspredece ajutoare** și anume **dece** de căte 100 fl., **două** de căte 150 fl. și **două** de căte 200 fl., pentru sodali (calfe), cari sunt în condițiunile recerute de a se face măestrii.

Totali, cari voesc a concurge la aceste stipendii și ajutoare trebuie se dovedească:

a) prin atestatul de botez, că sunt români greco-orientali din Transilvania;

b) prin atestatul oficialui comunal (primăriei) starea averei proprii și a părinților;

c) prin atestatul oficialui parohial, la care aparține concurrentul sau familia concurrentului: dacă trăesc părinții, căi copii minoreni sunt în familie și căi din acestia umbala la scoala; dacă potențul este căsătorit și starea familiei sale.

In special tinerii, cari au intenționea a se aplica ca **noviți la meserie și concurg la un stipendiu** căte de 30 fl., afară de recerintele generale indicate mai sus trebuie se intrunească și următoarele condițuni:

1. Se nu fie mai tineri de 12 ani.

2. Se fie cercetat cu succes bun scoala populară, ceea-ce este a se dovedi prin atestate scolare.

3. Se fie încheiat contract cu măestrul conform § lui 61 al legei industriale (art. leg. XVII: 1884), ceea ce se va dovedi prin asternerea contractului în original sau în copie legalisată.

Învățăcei aplicați deja la meserie sau la industrie, cari concurg la un stipendiu căte de 30 fl., afară de recerintele generale, trebuie se mai intrunească și următoarele condițuni:

1. Se fie angajați la vr'un măestru cu contract, care să se alăture la cerere.

2. Se aibă purtare bună dovedită cu atestat dela măestrii, la cari au fost și sunt în învățătură.

Sodali, cari concurg la vre-un ajutoriu de 30 fl., afară de recerintele generale, trebuie se intrunească următoarele condițuni:

1. Se fie terminat periodul de învățătură în decursul anului 1887, ceea ce se va dovedi prin atestatul autoritatii industriale conform §-lui 67 din art. leg. XVII: 1884.

2. Se arete un sporu și o purtare bună, ceea ce se va dovedi prin atestatul măestrului eventual prin carte de lucru (§. 99 din legea citată).

3. Se arete ce limbi sciul vorbí și serie (atestat dela măestru), și dacă aparțin ca membri la vre-o reuniune de meseriași (certificat dela reuniune).

Sodali, cari concurg la vre-un ajutoriu căte de 100 fl., 150 fl. și 200 fl., pentru a se face măestrii, au

să intrunească, afară de recerintele generale, încă următoarele condițuni:

1. Se fie provăduți cu certificatul de măestru.

2. Se fie lucrat cel puțin șase ani consecutivi ca sodali, ceea ce va dovedi prin atestatele măestrilor, la cari au lucrat.

3. În cerere să se arate anume, unde voesc a se aședa ca măestrii, și ce fel de mijloace bănesci mai are pentru a-și începe meseria pe socoateala lor; asemenea se producă și alte documente recomandătoare.

Dela toti concurrentii de ori ce categorie se recere

ca cererile să fie scrise și subscrise **cu mâna lor proprie** și adreseate consistoriului archidiocesan gr. or. din Sibiu; cererile au să intre aici cel mult până la **1 Decembrie 1887 stilul vechi.**

Cererile sosite după acest termin și cele ce nu vor fi instruite precum se recere mai sus, nu se vor lua în considerare.

Din ședința plenară a consistoriului archidiocesan, ținută în Sibiu, la 5 Octobre 1887.

Nicolae Popea m. p., archimandrit și vicariu arhiepiscopal.

„Sebesana“

Institut de credit și de economii, societate pe acții în Sas-Sebeș.

Provocare.

Toți acei domni acționari, cari nu au solvit ratele de cădute cu **1 Noiembrie 1887 n.** pentru acțiile subscrise la „Institutul de credit și economii „Sebesana“ în Sas-Sebeș, conform §. 11 din statut, prin aceasta sunt provocăți, a-și răspunde ratele restante fără amânare, căci altcum se vor aplica dispozițiunile §-lui citat.

Sas-Sebeș, în 1 Novembre, 1887

Directiunea.

Picăturile de stomach Mariazeller,

care lucră de minune în contra tuturor boalelor de stomach.

Schutzmarke Picăturile de stomach Mariazeller sunt un arcan. Pările constitutive sunt arătate la fiecare sticlă pe esplicarea la întrebunțarea lor. Veritabile se pot căpăta mai în toate farmaciile.

Avis! Picăturile veritabile de stomach Mariazeller, se falsifică și imitează în multe părți. Ca semn al veritabilităței, are să se ia totdeauna, embalajea cu care se învelește sticla, și care e roșie și în partea de deasupra provăduță cu marca fabricii, având pe lângă aceasta de a să mai observa, că esplicarea la întrebunțarea lor, care se află la fiecare sticlă să fie imprimată în tipografia lui H. Gusek în Kremsier.

Veritabile să pot căpăta: Sibiu, farmacia Willi. Morscher, farmacia Karl Müller, farmacia August Teutsch. — Orăștie, farmacia George Deak, farmacia Ios. Graffius, farmacia N. Vlad. — Arad, farmacia Keserfi. — Satulung, farmacia Gustav Iekelius. — Alba-Iulia, farmacia Iul. Fröhlich. — Mediaș, farmacia Schuster. — Sas-Sebeș, farmacia Ludwig Binder, farmacia I. C. Reinhard. — Aiud, farmacia Em. Kovács. — Petroșani, farmacia G. Gerbert. — Mercurea, farmacia Chr. Fr. Schimert.

[1707] 4—25

Bursa de Viena și Pesta.

Din 10 Novembre n. 1887.

	Viena	B.-pesta
Renta de aur ung. de 6%	99.05	99.10
Renta de aur ung. de 4%	5.93	5.90
Galbin	9 90 $\frac{1}{2}$	9.90
Napoleon	61.65	61.60
100 marce nemțesci	125.65	125.65
London pe (poliță de trei luni)		

În comisiune la „librăria archidioceseană“ se află de vândare:

Curs de limba maghiară

pentru

scoalele poporale.

După principii metodice pe baza planului de învățămînt compus de

Ioan Molnár.

Cursul I. pentru clasa II.

Cursul II. „„III. „„IV. „„V. „„VI.

Cursul III. „„IV. „„V. „„VI. [1719] 3—8

Prețul unui exemplar legat **20**, broșurat **16 cr.**

Jumătate din venitul după manualele acestea este destinat pentru scopuri culturale române.

Avis sensational.

Fiindcă în cele dintâi fabrici de aici, de toale și covoare erau îngămădite mii de duzini de atari fabricate astfel, că comandele să facă cu greutate, mi-a succed a cumpăra eu un preț neînsemnat un mare număr dintre cele mai frumoase și mai solide toale de cai și covoare, și pentru aceea unicul me aflu în poziție a oferi atari fabricate pe lângă un preț bagat, care abia ajunge la prețul materialului din cari sunt lucrate aceste mărfuri elegante. Eu dău

Cele mai bune țoale de cai

de 190 cm. lungi 130 cm. late în cea mai bună și solidă calitate cu dungi negre și cu ciucuri deschiși, dese și calde, trei kilo grea bucata, numai à

fl. 1.50

Elegante și de o coloare galbină sulforică învelitori de fiakeri cu 6 dungi vinete sau negre, circa 2 cm. lungi și 1 $\frac{1}{2}$ lată în cea mai esențentă calitate, bucata à fl. 2.50. Aceste învelitori admirabil de frumoase și de o fineță exemplară pot servi și ca învelitori pe paturi și ca covoare.

Covoare gălbui, negre în cel mai frumos dessin și în cele mai frumoase colori, **10 m. lungi** numai fl. 3.50,

Perdele complete gălbui negre, două lembrasse, model francez, în cea mai frumoasă execuție, podoba ori cărei odă, numai fl. 4.70 bucata.

Garnituri complete de rips în colorile cele mai pompoase, constând din

cu fir de mătăsă foarte frumoase, numai fl. 4.70.

Espediția foarte promptă în toate locurile monarhiei austro-ungare cu ram-bursă (Post-Nachnahme) sau trimiterea de preț. Adresa:

Wiener Kaufhaus,

A. Gans, Wien, III., Kolenitzgasse Nr. 6. T.

Medicament

pentru

boala de fungie,

tuberculosă (oftică), astmă (respirație), catar cronic de plumâni etc. prin

Ecshalatiune de gas (cu ajutorul injeцийei rectale).

Necrește, idealul admirabil și nerealabil al medicilor, se poate efectua și de tot prin mijlocul acestei metode de cură! Despre efectul medical și admirabil mărturisesc următoarele spusori alăturate în scurt, dar mai ales atestatele profesorilor de renume european, și cari se legitimează prin prescripcile medicale prezente din și afară din țară:

„Adeseori chiar după trei întrebunțări a ecshalatiunei de gas cu ajutorul injeцийei rectale pere: *tusea, frigurile, scuiparea, (flegma) și miroslul greu de sudoare* Greutatea corpului se sporesc pe septemnă cu $\frac{1}{2}$ —1 kigram. Patientul se vindecă și și poate ear începe activitatea obositore a vieții.

„La astmă, după o $\frac{1}{2}$ de oară dela întrebunțării ecshalatiunei de gas, i-se dă un indemn pentru respirație. La întrebunțarea mai departe a curei nu se mai repetă atacurile.“ Chiar și coardele vocale distruse și plumânia pe jumătate distrusă încă se vindecă. Dintre 30 de pacienți în ultimul stadiu al tuberculosei s-au măntuit toți de tot prin mijlocirea injeцийei de gas.

Precum în cele mai mari spitale din lume, astfel și **în spitalul imperial reg. comun din Viena** afă aparatul ecshalatiunei de gas cea mai mare întrebunțare. — Atestatele celor vindecați o dovedesc.

Aparatul ces. reg. a. p. al ecshalatiunei de gas (injecție-rectale) este complet, cu adausul la producerea gasului, dimpreună cu instrucțiunea întrebunțării pentru medici, și pentru întrebunțarea însăși a bolnavilor prin

Dr. Carl Altmann, WIEN, VII. Mariahilferstrasse Nr. 80, se poate primi pentru **8 fl. și 30 cr.** pentru pachetare, cu bani gata sau cu rambursa postală.

Cura în sine nici nu molestează și nici nu strică.

[1588] 35—50